

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 326-02-5/2025/2
Ljubljana, 4. 4. 2025

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23), sprejela naslednje

P O R O Č I L O

k obravnavi problematike ureditve pametnega semaforiziranega križišča na glavni cesti Pragersko–Kidričevo

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se je na 48. seji 31. 3. 2025, na pobudo državnega svetnika Antona Medveda, seznanila s problematiko ureditve pametnega semaforiziranega križišča na glavni cesti Pragersko–Kidričevo ter sprejela naslednji

s k l e p:

Ministrstvo za infrastrukturo ter Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo naj v sodelovanju z občinami Rače Fram, Kidričevo in Slovenska Bistrica čimprej poiščeta ter izvedeta ustrezno in celovito prometno rešitev (pametno prometno signalizacijo) v križišču na glavni cesti Pragersko–Kidričevo, kjer cesta preči lokalno cesto št. 340011, z namenom povečanja prometne varnosti vseh udeležencev v prometu.

Obrazložitev:

Glavna cesta na odseku Pragersko–Kidričevo je pomembna regionalna prometnica, ki povezuje lokalna naselja, omogoča dostop do večjih prometnih poti ter predstavlja pomembno cestno povezavo za dnevne migracije prebivalcev občin Rače Fram in Kidričevo. Poleg tega omogoča dostop do kmetijskih zemljišč v okolici.

Križišče na glavni cesti Pragersko–Šikole–Kidričevo, kjer cesta preči lokalno cesto št. 340011, je eno najbolj obremenjenih cestnih vozlišč v tem območju. Trenutno je zaradi neustreznega naklona pri izvozu iz lokalne na glavno cesto in pomanjkanja semaforizacije tveganje za prometne nesreče zelo veliko, še posebej v času prometnih konic, ko pogosto nastanejo prometni zastoji. Zaradi zagotovitve večje prometne varnosti je državni svetnik Anton Medved podal pobudo za zagotovitev sredstev za umestitev semaforiziranega križišča na glavni cesti Pragersko–Šikole–Kidričevo, kjer cesta preči lokalno cesto št. 340011. Državni svet je pobudo podprl na 10. seji 11. 10. 2023 in jo naslovil na Ministrstvo za infrastrukturo. To je v odgovoru z dne 2. 11. 2023 navedlo, da bi bilo treba za celovito rešitev ureditve križišča, poleg Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo, vključiti tudi občine, katerih lokalne ceste so del

problematičnega križišča. Pri tem je tudi navedlo, da ima priključna cesta (LC 340011) v križišču neustrezen naklon, kar udeležencem v prometu, ki bodisi prečkajo bodisi zavijajo na glavno cesto, zmanjšuje preglednost.

Ker vprašanje ureditve semaforiziranega križišča na glavni cesti Pragersko–Kidričevo, kjer prečka lokalno cesto št. 340011, še vedno ni rešeno, in ker je letos na območju Pragerskega predvidena sanacija državne ceste, je državni svetnik Anton Medved predlagal, da se pristojna Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj seznanijo s to problematiko ter podpre njegovo pobudo, da se ob načrtovani sanaciji uredi tudi pametno semaforizirano križišče pri prečkanju glavne ceste z lokalno cesto št. 34001. Takšna ureditev bi pripomogla k izboljšanju prometne varnosti, zmanjšanju prometnih nesreč in zastojev ter omogočila varnejši prehod za pešce in kolesarje, kar je ključnega pomena za varnost občanov v tem območju.

Na seji komisije so sodelovali državni svetnik Anton Medved, župan Občine Rače–Fram Samo Rajšp, predstavnica Občine Kidričevo mag. Mojca Meško ter predstavniki Ministrstva za infrastrukturo in Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo (v nadaljevanju: DRSI). Predstavniki navedenih deležnikov so na seji komisije podrobno predstavili svoje poglede na navedeno problematiko, njihova razprava pa je v nadaljevanju na kratko povzeta.

Obrazložitev:

Državni svetnik Anton Medved je poudaril, da je že leta 2023 podal pobudo za umestitev pametno semaforiziranega križišča na cesti Pragersko–Kidričevo, kjer cesta preči lokalno cesto št. 340011, saj je ta cesta nepregledna in povzroča težave voznikom. Cesta je vkopana s strani občine Kidričevo, kar še dodatno povečuje nevarnost. Na tem križišču se je že zgodila smrtna žrtev, leta 2024 sta bili dve prometni nesreči, v letošnjem letu še ena.

Opozoril je na načrtovano rekonstrukcijo državne ceste na območju Pragerskega, ki se bo predvidoma začela aprila 2025 in bo trajala štiri mesece. Medtem ko je bila ta cesta že pred več kot dvajsetimi leti slabo zgrajena, zaradi česar danes deluje skoraj kot makadamska cesta, lokalno prebivalstvo skrbi, da se bodo hitrosti na tej cesti po njeni obnovi povečale, to pa bo v križišču z lokalno cesto št. 340011 še povečalo varnostna tveganja za pešce, kolesarje, traktoriste in avtomobiliste.

Predlagal je, da se v okviru načrtovane obnove državne ceste med Slovensko Bistrico in Ptujem na območju Pragerskega na križišču, kjer ta cesta preči lokalno cesto št. 340011, umestijo pametni semaforji in tako poveča varnost občanov Kidričevega, Rače–Fram, ki vsakodnevno uporabljajo to cestno povezavo. Ocenjuje, da je v tem časovnem obdobju realno pripraviti potrebno projektno dokumentacijo za umestitev semaforjev. Glede na to, da je vrednost projekta obnove državne ceste med Slovensko Bistrico in Ptujem ocenjena na pet mio evrov, DRSI pa je sklenil pogodbo v vrednosti tri mio evrov s podjetjem Asfalti Ptuj, je prepričan, da bi se lahko sredstva za obnovo in semaforizacijo križišča zagotovila iz tega naslova.

Župan Občine Rače-Fram je opozoril, da so občina in občani že ob izgradnji obvoznice, ki je presekala obstoječo kategorizirano lokalno cesto, predlagali celovito ureditev cestnih priključkov na tem območju, vključno s semaforizacijo, vendar se na državni ravni na podlagi ocenjene nizke frekvence prometa za to niso odločili. Kljub njihovim

opozorilom, da ureditev ceste z vidika naklona in višine cestnih priključkov ni ustrezna in zaradi nepreglednosti zelo nevarna za uporabnike cestnega prometa, se težave niso rešile. Na tem območju je še posebej razvito kmetijstvo, zato veliko vozil predstavlja kmetijska mehanizacija, kar še povečuje nevarnost, saj vozniki pogosto prečkajo cesto s traktorji in prikolicami. Kljub omejitvi hitrosti na 70 km/h, so dejanske razmere precej drugačne, in kmetovalci, ki prečkajo cesto, so v nevarnosti.

Ob tem je izpostavil tudi priznanje Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo v odgovoru resornega ministrstva z dne 2. 11. 2023, da ima priključna cesta (LC 340011) v križišču neustrezen naklon. Občina in njeni občani menijo, da je čas obnove državne ceste med Slovensko Bistrico in Ptujem najprimernejši čas za odpravo težav in korigiranje naklona priključne lokalne ceste. Ena izmed predlaganih rešitev je tudi semaforizacija danes nepreglednega križišča na odseku, kjer lokalna cesta iz občine Kidričevo proti občini Rače–Fram prečka obvoznico. V preteklosti je na tem območju prišlo do več prometnih nesreč, tudi s smrtnimi posledicami, zato je pomembno, da se v sklopu načrtovane obnove državne ceste zagotovijo finančna sredstva. Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da so bili cestni priključki izvedeni v okviru gradnje obvoznice Pragersko. Ob tem se županu Občine Rače–Fram tudi postavlja vprašanje, ali bi bilo pravično, da se celotno finančno breme ureditve križišča prenese na občino, saj poteka po njenem območju obvoznica le v dolžini približno 800 metrov.

Župan Občine Rače–Fram je opozoril, da ni bil predhodno seznanjen z načrtovano obnovo državne ceste med Slovensko Bistrico in Ptujem, ki bo potekala tudi na območju njihove občine. To mu ni omogočilo, da bi lahko občina pravočasno odreagirala med pripravo tega projekta. Po njegovem mnenju bi bilo smiselno pristopiti k celoviti obnovi ceste, saj bi to zagotovilo dolgoročne rešitve za prometno varnost, vključno z ustrezno ureditvijo priključkov. Zgolj postavitev prometnih oznak in omejitev hitrosti ne bo dovolj za učinkovito rešitev, zlasti z varnostnega vidika.

Izrazil je pričakovanje, da bo pri rekonstrukciji ceste in ureditvi priključkov vse izvedeno optimalno, kot je bilo predvideno ob gradnji obvoznice, saj občina od takrat ni spreminjala naklonov. Če se v prihodnosti zgodi morebitna prometna nesreča, in da bo imel kot župan jasno utemeljitev, zakaj ni reagiral ob obnovi ceste, je izrazil pričakovanje, da so navedbe DRSCI o preglednosti križišča pisno zavedene.

Predstavnica Občine Kidričevo je izpostavila zaskrbljenost, da se bo načrtovana rekonstrukcija ceste izvedla brez ureditve pametnih semaforjev oziroma izboljšanja varnosti križišča. Treba je prisluhniti ljudem, ki tam živijo in se vsakodnevno soočajo z nevarnim križiščem. Cesta Slovenska Bistrica–Pragersko–Šikole–Hajdina je že terjala veliko žrtev, zato je nujno v okviru že načrtovane investicije poiskati rešitev, kar zagotavlja tudi racionalnost in skrbno ravnanje z javnimi sredstvi.

* * *

Predstavnica Ministrstva za infrastrukturo je poudarila, da so za varno odvijanje prometa in načrtovanje ukrepov za prometno varnost in druge prometne vidike odgovorni upravljavci (državnih in občinskih) cest. V primeru državnih cest je to DRSCI.

Predstavnik Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo je v zvezi s konkretnim križiščem na glavni cesti Pragersko–Kidričevo pojasnil, je bilo pri preverjanju preglednosti na priključkih lokalne ceste ugotovljeno, da je preglednost zagotovljena v

obeh smereh, saj je pregledna razdalja več kot predpisanih 80 metrov za hitrost 70 km/h. Jeklena varnostna ograja ne ovira preglednosti, saj so vozila na vozišču glavne ceste že od daleč vidna. Priključka na glavno cesto sta zgrajena z ustreznimi zavijalnimi radiusi in nakloni, ker ne presegajo 2 %, kar je v mejah dopustnega. Zato na DRSI menijo, da v tem križišču ni težav s preglednostjo (vidljivostjo), je pa težava z upoštevanjem omejitve hitrosti 70 km/h. Projektni elementi, kot so posebni levi zavijalni pasovi na območju križišča, omogočajo višje hitrosti, kar je problematično, še posebej, ker se križišče nahaja na glavni prometni smeri z visokim številom vozil (povprečni letni dnevni promet je leta 2022 znašal 4.500 vozil), vključno z visokim deležem tovornih vozil (približno 10 % celotnega prometa). Zato je sklepati na oteženo priključevanje iz stranskih lokalnih prometnih smeri na državno cesto, predvsem v konicah.

Ker je državna cesta v zelo slabem stanju, je bil leta 2024 pripravljen DIP in projekt za rekonstrukcijo odseka državne ceste Slovenska Bistrica—Kidričevo na območju Pragerskega uvrščen v načrt razvojnih programov (NRP) ter zagotovljena proračunska sredstva. Za prenovu pet km vozišča, ureditev odvodnjavanja meteornih vod ter nove talne signalizacije je bila že podpisana pogodba s podjetjem Asfalti Ptuj v vrednosti treh mio evrov. Kot poudarjajo na DRSI, za obnovo dela glavne ceste s kritičnim križiščem do zdaj ni bil odprt investicijski projekt, kar je podlaga za vključitev v NRP. Tega v skladu z veljavno zakonodajo v petih mesecih ni mogoče izvesti. Pri tem je bilo izpostavljeno, da hitre spremembe niso možne, saj se odločitve (npr. semaforizacija, krožišče) sprejemajo na podlagi projektnih nalog in prometnih študij.

Glede na to, da je za obnovo državne ceste na tem območju že podpisana pogodba, bodo za vmesno obdobje za območje kritičnega križišča proučili dodatne ukrepe za umiritev prometa ter druge ukrepe (npr. dodatne označbe) in jih predlagali v izvedbo. V primeru morebitnih kasnejših sprememb na križišču se ne bo posegalo v glavni del ceste, možne pa bodo nivojske prilagoditve.

Na DRSI predlagajo, da se občine s tega območja uskladijo in v sodelovanju z Ministrstvom za infrastrukturo in DRSI so-oblikujejo prometno-razvojne načrte za obdobje 20 let. Te načrte bi ustrezno evidentirali in bi lahko predstavljali podlago za pripravo projektne naloge, v kateri bi se določili vsi potrebni elementi za razrešitev trenutne prometne problematike.

* * *

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj poudarja, da je pred več kot dvajsetimi leti zgrajena obvoznica Pragersko bistveno izboljšala prometne razmere na tem območju, vendar pa križišče, kjer glavno cesto prečka lokalna cesta št. 340011, še vedno predstavlja velik izziv za prometno varnost.

Kljub temu, da se križišče nahaja izven naselja in je postavljeno na preglednem delu ceste, so težave s prometno varnostjo velike. Ena glavnih težav je nespoštovanje omejitve hitrosti 70 km/h, saj vozniki pogosto vozijo s hitrostmi, ki so bližje 100 km/h ali še višje, kar predstavlja resno nevarnost za vse udeležence v prometu, zlasti za tiste, ki se z lokalne ceste št. 340011 priključujejo na glavno cesto Pragersko—Kidričevo.

Čeprav DRSI trdi, da so nakloni in tehnični parametri križišča na glavni cesti Pragersko—Kidričevo v skladu z veljavnimi predpisi, dejanske razmere na terenu

kažejo, da križišče predstavlja resno nevarnost z velikimi tveganji za prometne nesreče, vključno s tragičnimi posledicami. Z vidika večje prometne varnosti je zato nujno, da se čim prej pristopi k ustrezni ureditvi tega križišča, saj trenutno ogroža varnost vseh udeležencev v prometu, zlasti tistih, ki se z lokalne ceste priključujejo na glavno cesto.

Komisija se zaveda, da so predpisani postopki za uvrstitev investicijskih projektov v načrt razvojnih programov dolgotrajni, vendar poudarja, da je treba storiti vse, da se ta proces pospeši. Za to sta ključna volja in interes odločevalcev, da se primerne rešitve dosežejo v čim krajšem možnem času.

Komisija tudi meni, da bi bilo smiselno odložiti začetek obnove državne ceste med Slovensko Bistrico in Ptujem na območju Pragerskega, da bi v načrtovano investicijo lahko vključili tudi celovito obnovo križišča, kjer državna cesta oz. obvoznica preči lokalno cesto št. 34001. Takšen pristop bi omogočil boljšo in učinkovitejšo porabo javnih sredstev ter pospešil postopek obnove kritičnega križišča, kar bi dolgoročno prispevalo k večji prometni varnosti na tem območju.

Sekretarka
Meta Štembal, l.r.

Predsednik
Dušan Strnad, l.r.